№ 222 — 1833
BREDASCHE COURANT
Stad- en Letterkundig Nieuws-Blad
Dingsdag 17 September.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze, ten verzoeke van den Hoog-Edel Gestr. Heer Generaal-Majoor, Plaatselijken-Kommandant, ter kennisse der Ingezetenen, dat, te rekenen van heden, de POORTEN dezer Vesting zullen worden geopend des morgens ten *half zes* ure en gesloten des avonds ten *zeven* ure; zullende de Wijkpoorten gelijktijdig met de Poorten geopend worden, doch een *half* uur vroeger dan deze worden gesloten.

BREDA, den 16den September 1833.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische berigten van heden houden niets van staatkundig belang, dan alleen één berigt in den ministerielen *Indépendant*, volgens welk te Londen de antwoorden onzer regering op de vier vragen, die naar men zegt aan dezelve voorgelegd zijn, eerst in het begin der volgende week er gewacht werden; de parlementsleden, de minister en hooge ambtenaren waren meerendeels naar het land vertrokken. De belgische gevolmagtigden, *Goblet* en *van de Weijer*, het algemeen voorbeeld meenende te moeten volgen, waren, de een naar Liverpool, de ander naar Manchester vertrokken.

FRANKRIJK.
PARIJS, den 12den September.

De Koning wordt van zijn togt door de Noordelijke departementen heden op St. Cloud teruggewacht. De maarschalk *Gerard* is dezen morgen reeds teruggekomen.

De liberale bladen merken op, dat tegen 's Konings komst te Rouen de kardinaal aartsbisschop *de Croy* zich van daar had verwijderd en zijne bezittingen in Belgie was gaan bezoeken.

— Het *Journal des Débats* houdt heden het volgende, over de aangelegenheden van Neuchatel:

» Het wetgevend ligchaam van Neuchatel heeft besloten om afgevaardigden naar den landdag van Zurich te zenden. De afgevaardigden daartoe benoemd, zijn de heeren *Terrisse* en *Werdehlen*.

» Dit besluit intusschen is, zoowel naar aanleiding van den inhoud der aan de afgevaardigden gegeven instructien, als ter oorzake der discussiën welke hetzelve zijn voorafgegaan, slechts van eenen voorloopigen aard, welk kenmerk het gouvernement van Neuchatel klaarblijkelijk aan hetzelve heeft willen geven.

» De heer *von Phuel* is naar Berlijn vertrokken. Het is van daar, dat men te Neuchatel de beslissing verwacht van het gewigtige vraagstuk dat thans wordt behandeld.

» De bondsvergadering op een' toon hebbende gesproken, die geenen twijfel aan de uitvoering der aangekondigde maatregelen laat, wanneer op den 11den September Neuchatel te Zurich niet vertegenwoordigd was, zoo heeft men in eerstgemelde stad begrepen, dat men beginnen moest met aan de bonds-verpligting te voldoen.

» Later zal de kwestie van afscheiding voor den dag komen; zij is gewigtig, en wij zouden nog niet kunnen vooruit zeggen, op welke wijze over dezelve te Berlijn zal worden beslist.

» De beraadslagingen van het wetgevend ligchaam van Neuchatel en de protestatie van den Pruissischen minister tegen het besluit van 4 September, zullen met belangstelling worden gelezen."

— De Pruissische minister, de Oostenrijksche zaakgelastigde en de Russische gezant hebben heden morgen aan het hotel der Engelsche ambassade eene conferentie gehad, waarin, naar men zegt ten genoegen der onderscheidene partijen, eenige verklaringen zouden zijn gegeven. Van eenen anderen kant wilde men in eene vereeniging van een aantal gedeputeerden, die gisteren avond werd gehouden, weten, dat de hertog *de Broglie* een brief of rapport aan den koning zou hebben opgemaakt, over de mogelijke gevolgen van de vereeniging der Noordsche souvereinen. Voorts sprak men in de politieke kringen van de aanstaande terugkomst van den heer *Talleyrand* uit Londen en van de kans, die de hertog *van Bassano* zou hebben, op het vervullen van eene belangrijke rol in de staatkundige onderhandelingen.

— Gisteren zijn door de policie eenige huiszoekingen gedaan bij lieden die tot de hoofden der karlistische partij gezegd worden te behooren en onlangs uit de departementen in de hoofdstad zijn teruggekomen; men zou eenige belangrijke briefwisselingen hebben gevonden. Op het ministerie van binnenlandsche zaken had men voorts heden morgen berigt ontvangen, dat er te Rennes belangrijke arrestatien waren gedaan. — Alhier worden thans kaartjes uitgegeven tot bezigtiging van den degen, welken de aanhangers van *Hendrik V* hem bij zijne aanstaande meerderjarigheid willen aanbieden.

— Onder de werklieden in de hoofdstad heerscht wederom ontevredenheid en worden door dezelve vereenigingen gehouden, om over de middelen te beraadslagen tot het verkrijgen van verhoogd werkloon. Den timmerlieden schijnt zulks gelukt; doch de steenhouwers hier, deze althans waren [illegible] tot hunnen arbeid wedergekeerd.

— Op het paviljoen Marsan worden appartementen voor den koning en de koningin der Belgen in gereedheid gebragt.

— De fondsen waren heden (*12 September*) genoteerd: de 5 pCt. kont. 101,75; op tijd 101,95; 3 pCt. kont. en op tijd [illegible]; Nap. [illegible] kont. 90,85; op tijd 91; Sp. perpet. kont. 67⅝; op tijd 68; 3 pCt. [illegible] kont.; 40⅝ op tijd.

NEDERLANDEN.
BREDA, den 16den September.

In de *Staats-Courant* van heden vindt men het verslag van de op den 30sten julij te Amsterdam gehouden algemeene zeventiende vergadering van het hoofdbestuur en de afgevaardigden van het fonds tot aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden. Uit dat verslag blijkt: dat op 31 december ll. het bedrag der 2½ pCt. inschrijvingen op het grootboek der Nat. Werk. Schuld bestond uit ƒ 2,281,500, hetgeen ƒ 54,000 minder is, dan het jaar te voren, zijnde dit gedeelte verkocht zoo tot goedmaking van de uitkeering aan vaderlooze wezen, als tot dekking van de algemeene meerdere uitgaven; - dat voor gratificatien aan de primitieve deelgeregtigden in 1832 en voor aanzuiveringen van 1831 is uitbetaald eene som van ƒ 61,106,45½; - dat de minkten in het Invalidenhuis te Leiden, wegens derzelver pensioenen en gratificatien, hebben ingebragt eene som van ƒ 14,351,05, en daarenboven, tot onderhoud van het gebouw, administratie, voeding, kleeding, enz. is uitbetaald ƒ 19,709,99; - dat uit den intrest van de eerste gift van het Waterloo-comité te Londen aan verminkten en nagebleevenen van gesneuvelden van den veldtogt in 1815, voor 1831 en 1832, is uitbetaald ƒ 2,853; en uit de renten van de tweede gift van dat comité, aan weezen van gesneuvelden over 1832 eene som van ƒ 180, en van het kapitaal dier gift aan zeven vaderlooze wezen, die den ouderdom van 18 jaren hebben bereikt, eene som van ƒ 2,345; - dat het hoofdbestuur, ten gevolge van het genomen besluit in de algemeene vergadering des vorigen jaars, is voortgegaan met de provisionele bedeeling aan verminkten uit vroegere oorlogen vóór 1813, waarvoor aan gratificatien voor 1832 is uitbetaald ƒ 8,540,25; terwijl van deze laatstgenoemden 20 verminkten, en alzoo in het geheel 128 invaliden zich in dat gesticht bevinden; - dat, eindelijk, ten behoeve van de slagtoffers in den tegenwoordigen strijd tegen oproer en geweld, is ontvangen eene som van ƒ 64,273,45, benevens nog de jaarlijksche renten van ƒ 3000, 2½ pCt. inschrijvingen W. S., terwijl aan 250 verminkten en nagebleevenen van gesneuvelden de gratificatien over 1832 zijn uitbetaald.

— Ter aanvulling van hetgeen wij, in ons vorig nommer, omtrent de Oost-Indische aangelegenheden hebben gemeld, hebben wij het genoegen thans nog te kunnen mededeelen, dat er, volgens de jongste tijdingen, op Padang, sedert de oproerige voorvallen van Januarij, niets vijandelijks meer voorgevallen is, dat de gouverneur-generaal den Kolonel *Riesz* benoemd en gelast had om met duizend man, zoo Europesche als Inlandsche troepen, derwaarts te vertrekken ten einde er de rust geheel te herstellen, en Z. Exc. zelve zich voorstelde om zoo spoedig mogelijk te volgen, met het oogmerk om in persoon het inlandsch bestuur op Padang te regelen.

— Blijkens de pruissische *Staats-Courant* van den 10den is de koning van Pruissen, tegelijk met den minister van buitenlandsche zaken *Ancillon*, en voorts de vorstin *Liegnitz* en de generaal der infanterie hertog *Karel van Mecklenburg Strelitz* uit Schwedt den 9den te Berlijn teruggekomen. Wanneer Zijne Majesteit zich naar Munchengrätz, in Boheme, zou begeven, ten einde aldaar de vroeger vermelde zamenkomst met den keizer van Oostenrijk te houden, wordt in genoemde Staats-Courant nog niet gemeld. Men weet uit vorige berigten, dat de keizer van Rusland regt van Osten, van Schwedt, over Frankfurt aan den Oder en Gorlitz naar Munchengrätz op reis moest gaan. Het aldaar gelegen kasteel, waarop de drie Vorsten elkander zullen ontmoeten, is zeer groot en behoort

aan den graaf *Waldstein*. Een bataillon Oostenrijksche jagers is, volgens een berigt uit Boheme in een Leipziger blad, uit Olmütz afgezonden, om aldaar dienst te doen, zullende geene andere krijgsmagt in den omtrek van het kasteel te zien zijn. » Men gelooft algemeen," zegt hetzelfde berigt, » dat de bijeenkomst der Monarchen slechts twee of drie dagen duren zal. Terstond daarna zal keizer *Frans*, langs den kortsten weg over Josephstadt, Brunn en door Moravie, naar Weenen terugkeeren, en niet eens, zoo als vroeger zijn oogmerk was, de vesting Olmütz in oogenschouw nemen. Keizer *Nicolaas*, die zijne bloedverwanten te Schwedt reeds gezien heeft, zal, zoo spoedig mogelijk, van Munchengrätz naar Petersburg terugkeeren. Het schijnt ontwijfelbaar, dat, te gelijk met de drie Monarchen, hunne ministers van buitenlandsche zaken, vorst *Metternich*, graaf *Nesselrode* en de heer *Ancillon*, zich te Munchengrätz zullen bevinden, en dus misschien het gewigtige staatsstuk mede zullen onderteekenen, hetwelk aldaar zal worden opgesteld, en de Weener congres-akte niet zoo zeer wijzigen, als wel een aanhangsel daarvan vormen zal. Van hoog belang zal dit staatsstuk ongetwijfeld zijn, daar keizer *Nicolaas*, niettegenstaande het reeds ver gevorderde jaargetijde, eene moeijelijke reis heeft ondernomen, om daarover mondeling te handelen, en de beide andere mogendheden getoond hebben, het overwigt van den magtigen Russischen keizer niet te vreezen."

In hoeverre dit berigt, wegens een te Munchengrätz vast te stellen staatsstuk, geloof verdient, zal nader moeten blijken. In een berigt van dezelfde zijde afkomstig wordt verzekerd, dat een der aanzienlijkste staatslieden, twee dagen voor het vertrek des konings van Pruissen uit Toplitz, deze gezegden zoude hebben laten hooren: Het bestaande zal overal naar regt, pligt en het bezit beschermd en derhalve niets van hetgeen bestaat aangerand worden; doch het zaad, 't welk in vele oorden van Duitschland, Zwitserland, Italie, enz. gedurig wil opschieten, zal men nergens tot rijpheid laten komen.

Onder de menigvuldige gissingen, omtrent het behandelde en de nog te behandelen zaken, in de bijeenkomsten der Noordsche Souvereinen, lezen wij, in eene particuliere correspondentie uit Berlijn, dat de vermoedelijke uitkomst dier zamenkomsten ook zal zijn, eene laatste poging, tot het vestigen van den algemeene vrede. Rusland, Pruissen en Oostenrijk zouden zich daartoe tot Engeland en Frankrijk wenden, met voorslagen tot het bepalen van een nieuw staten-stelsel in Europa, het vermeederen der kleine en het verminderen der grootere staten, door onderlinge concessiën. De Keizer van Rusland, en ook Pruissen en Oostenrijk zouden zich daarbij bereidwillig toonen, om, ten voordeele van Polen, onderling opofferingen te doen. Zoo Frankrijk en Engeland aan deze voorslagen gehoor wilden leenen, dan zoude er een algemeen congres der Souvereinen van Europa, te Frankfort, worden bijeen geroepen, hetwelk met primo april 1834 zoude moeten zijn afgeloopen. In dien zelfden brief wordt echter de vrees uitgedrukt, dat indien deze vermoedens bewaarheid werden, men als dan minder voor de toestemming van Frankrijk, dan voor dien van het Engelsche kabinet vreesde, omdat er juist van die mogendheid concessiën van zijne Duitsche Staten gevergd werden. Van Nederland vinden wij in dien brief geen ander gewag gemaakt, dan het belang hetwelk de Duitsche Souvereinen in deszelfs behoud schenen te stellen, erkennende men dat, dat land, door eene alle beschrijving te boven gaande ontwikkeling van phijsieke en morele krachten, onder de volken nog eenige waarde heeft doen blijven hechten aan de beginselen van regt, nationaliteit, ware vaderlandsliefde en trouw; — beginselen die welligt, zonder de manhaftige houding der Hollandsche natie, tegen over de dreigende regeringloosheid, in de gevolgen van de laatste fransche omwenteling zouden zijn verloren gegaan.

De briefschrijver, een voornaam handelaar, voegt hier nog bij, dat alhoewel de grootste geheimhouding, over het reeds behandelde in de bijeenkomst van den Koning van Pruissen met den Keizer van Oostenrijk bestaat, de vroegere geruchten, nopens de voornemens van den Pruissischen Monarch, en het beleggen van een Europeesch congres aanleiding geven, om aan bovengestelde vermoedens eenigen grond van waarschijnelijkheid te geven. Wij deelen derhalve deze tijding mede zoo als wij ze ontvangen hebben, echter hier moetende bijvoegen, dat wij dezelve niet aan onze eigene correspondentie verschuldigd zijn.

Te Berlijn was men zeer benieuwd naar het besluit des Konings omtrent Neufchatel; men dacht echter algemeen, dat Z. M. zich zoude houden aan het verdrag hetwelk dat kanton onder Hoogstdeszelfs toestemming, met de overige Zwitsersche kantons, in dato 19 mei 1815 gesloten had.

'S GRAVENHAGE, den 15den September.

Bij een onlangs genomen Koninklijk besluit is door Z. M. verklaard, dat de leden van de twee laatste bans der schutterijen, die zich in 1830, of later, bij den eersten ban hebben aangesloten, en, ten gevolge daarvan, ingelijfd zijn geworden bij de mobiele schutterijen, alleen *dan* gehouden zullen worden daar door afstand te hebben gedaan van de voorregten, aan die leden der schutterijen, bij de algemeene wet van 11 april 1827 (Staatsblad no. 17) toegekend, wanneer zij namelijk als plaatsvervangers mogten zijn opgetreden, of wel, tegen genot van handgeld of premie, als vrijwilligers, hetzij naar het leger, ter zee of te lande, of naar een der onder Zr. Ms. goedkeuring opgerigte vrijwillige korpsen, mogten zijn overgegaan.

— Bij eene missive van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, van 21 Augustus jl. wordt aan de gouverneurs der verschillende provincien te kennen gegeven, dat zich de vraag op gedaan heeft, of de plaatsvervangers bij de reserve-schutterij kunnen worden ontslagen, wanneer de geremplaceerden zelven begeeren in dienst te treden; waarop van de zijde van het algemeen bestuur wordt geantwoord, dat het ontslaan der plaatsvervangers van leden der reserve-schutterij eigenlijk niet in aanmerking behoeft te komen, aangezien de reserve-schutterij als zoodanig, thans niet bijeen is, en de gevolgen der oproeping van den 2 en 3 ban buiten werking zijn gesteld: dat het vraagpunt, over het al of niet aanhouden der plaatvervangers, zich derhalve bepaalt tot den plaatsvervanger en zijnen geremplaceerde, en schijnt af te hangen van de onderlinge overeenkomst, welke deze hebben aangegaan; terwijl het intusschen buiten twijfel ligt, dat de geremplaceerden als leden der dienstdoende schutterijen in persoon moeten optreden; wordende daarbij geene plaatsvervanging, als bij nommerverwisseling, toegelaten.

B E L G I E.

BRUSSEL, den 15den Augustus.

In de zitting van afgevaardigden op gisteren is het 6de hoofdstuk van het binnenlandsch budget, over de provinciale administratie-kosten afgehandeld, en heeft men het 7de, over de openbare wegen, begonnen. In de laatste dagen is het ter beraadslaging vereischt aantal leden maar ter naauwernood bijeen gebragt en begint men meer en meer traagheid in het opkomen te bespeuren.

— De minister directeur van oorlog heeft aan de depôt-kommandanten der onderscheiden wapenkorpsen infanterie eene circulaire gezonden, houdende, dat de toegestane verloven, die met October aanstaande eindigen, tot het laatst van December kunnen verlengd worden.

— De *Moniteur* hield gisteren twee afzettingen, zonder vermelding daarbij van de oorzaak of beweegreden, welke evenmin bij het algemeen niet bekend schijnen, zijnde die van de heeren *Moons*, ontvanger-inspecteur te Antwerpen, en *Fierlant*, ontvanger der directe belastingen in dezelfde stad.

— Uit Luxemburg schrijft men, dat de generaal-majoor, kommandant der vesting, den 6den aldaar was teruggekomen. De opperbevelhebber van de pruissische troepen in de rijn-provincien, generaal *Borstell* werd te Luxemburg gewacht om het garnizoen in oogenschouw te nemen. — Den 9den was de fransche generaal *Haxo*, naar Frankfort gaande, Luxemburg gepasseerd.

Het Luxemburger dagblad vermeent van eene geloofwaardige zijde te weten, dat tot de scheiding van het bisdom Namen was besloten geworden; de overgang zou onder het bestuur van eenen apostolischen vicaris geschieden, en waren de kandidaten aan den Heiligen Stoel reeds voorgedragen.

F R A N K R IJ K.

PARIJS, den 13den September.

De Koning en Koningin, Prinses *Adelaide* de hertog *van Nemours*, de Prins *van Joinville*, de Prinsessen *Maria* en *Clementina*, de hertogen van *Aumale* en *Montpensier* zijn gisteren namiddag allen op St. Cloud terug gekomen. De ministers van oorlog en marine zijn insgelijks te Parijs terug gekeerd en hebben terstond het onmiddelijk bestuur hunner departementen weder op zich genomen. In den avond is bij den maarschalk *Soult* vereeniging van ministers geweest, ten gevolge waarvan de heer *de Broglie* een lang onderhoud met verscheiden van de vreemde gezanten gehad heeft. Aangaande het verhandelde is niets uitgelekt, maar men geloofde dat zulks betrekking had op de Hollandsch-Belgische aangelegenheden.

— Zoo men verzekert heeft het gouvernement, te gelijk met de zending naar Lissabon van de geloofsbrieven voor zijnen buitengewonen gezant bij het gouvernement van dona *Maria*, tevens over Spanje aan den maarschalk *Bourmont* en aan de fransche officieren onder zijne bevelen, onmiddelijk het bevel gezonden om de dienst te verlaten eener partij, die in vijandschap was met eene aan Frankrijk verbonden mogendheid, met bedreiging niet slechts van hen van de kaders van het fransch leger te schrappen, het-

geen sedert lang eene beslotene zaak, maar daarenboven hen geregtelijk te vervolgen als tegen wiere met Frankrijk verbonden mogendheid de wapenen voerende. In hoe verre zulks met de waarheid strookt, zal, vooral het laatste punt, nader moeten blijken. Zeker is het intusschen reeds, dat die bedreigingen, zoo zij gedaan zijn, niet veel indruk op *Bourmont* en de zijnen hebben gemaakt; daar de maarschalk immers nog altijd aan het hoofd is der Miguellistische troepen die Lissabon bedreigen.

In het naschrift van eenen Lissabonschen brief van den 27sten wordt verzekerd, dat *Villaflor*, in de omstreken van Torres-Vedras een regiment van don *Miguel* met voordeel zou hebben aangevallen en verslagen.

— De *Constitutionnel* verzekert op geloof van een brief uit Bayonne, dat er wederom ernstig gedacht zoude worden aan het bijeen brengen van een fransch observatie-leger op de grenzen van de Pyreneën.

— De *Temps* wederspreekt de door hem vroeger gegevene verzekering, van het voortdurend verblijf van den markies *de Loulé* en zijne echtgenoote in Frankrijk; dezelve was integendeel eergisteren in eene afgehuurde diligence naar Boulogne op reis gegaan, alwaar eene stoomboot gereed lag om hen naar Lissabon over te brengen. De hertogin *Palmella*, de familie van den generaal *Saldanha* en andere aanzienlijke Portugezen zouden hen vergezellen.

— Aan de prefecten zijn door het bestuur, naar men verneemt, op nieuw eenen statistieken arbeid, over de heerschende gevoelens der kiezers in hun district afgevraagd, en zouden reeds eenige rapporten deswegens op het ministerie van binnenlandsche zaken ontvangen zijn.

— Volgens bijzondere berigten uit Ancona van den 11den dezer, liep het gerucht dat de Oostenrijksche troepen Rome bezetten zouden, ten einde, indien onrustige bewegingen in het Napelsche mogten voorvallen, digter bij de hand te zijn, en zoo het vereischt wierd tusschen beide te komen. In deze berigten werd voorts de verzekering herhaald, van het vormen van een kamp door de pauselijke troepen in de omstreken van Pesaro, en dat geheel Romagna door Oostenrijkers zou bezet worden.

— De fondsen waren heden (13 september) genoteerd: 5 pCt. kont. 102,10; op tijd 102,30; 3 pCt. kont. 75,95; op tijd 75,80; Nap. renten kont. 91,25; op tijd 91,55; Sp. perpet. kont. 68¼; op tijd 68¾; 3 pCt. kont. 40¾; op tijd 41; cortes 16½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den September.

Het dagblad van Neuchatel behelst het verslag van de zitting van het wetgevend ligchaam van den 6den, waarin moest beraadslaagd worden over het ontvangen besluit van den Zuricher landdag, om het kanton gewapenderhand te bezetten. Nadat de president der vergadering had voorgehouden dat men, of de bezetting zou moeten zien volbrengen, of op de vorige besluiten terugkomen, deed de graaf *van Werdehlen* verslag van de gesteldheid van zaken en besloot met het mededeelen van een prae-advies van den staatsraad, waarbij hoofdzakelijk voorgeslagen werd: 1°. het zenden van eene deputatie naar Zurich, om na voorafgaande eedaflegging aan de zittingen van de bondsvergadering deel te nemen. 2°. te verklaren, dat de Neuchateller staat nimmer met eenen anderen staat eenige verbindtenis strijdig of slechts maar vreemd aan de bondsvereeniging aangegaan heeft; en dat bovendien de, in het besluit van den landdag aangehaalde Sarner-conferentie, ontbonden zijnde, Neuchatel dien ten gevolge er geen deel meer van kon uitmaken; 3°. dat het wetgevend ligchaam de noodzakelijkheid gevoelt en de verpligting erkent, ofschoon gevolg gevende aan den eisch der bondsvergadering, van niet te verstaan dat uit deze acte eenig gevolg kan getrokken worden, strijdig met de onschendbaarheid van de constitutie, die door de bondsvereeniging aan hetzelve gewaarborgd is, noch aan de regten van Z. M. den Koning van Pruissen, als souvereinen vorst van Neuchatel en Valingen. De deputatie had in last deze verklaring op de voegzaamste wijze ter kennis van den landdag te brengen; 4°. dat, den drang der omstandigheden in aanmerking genomen, het wetgevend ligchaam, zich op het beleid der afgevaardigden verlaat, met betrekking het gedrag dat zij zullen hebben te volgen; zij zullen zich onveranderlijk moeten vasthouden aan het bondsverdrag van 1815, en instructien vragen, wanneer de omstandigheden hun zulks noodig deed oordeelen. 5°. dat de staatsraad zal worden uitgenoodigd, aan het bondgenootschappelijk bestuur zoodra mogelijk aan te kondigen, dat de Neuchateller deputatie gereed is tegen den 11den ter landdag te verschijnen. — Na het voorlezen van dit prae-advies, zeide graaf *Werdehlen* dat hij niet wist, of iemand van de wetgevende leden dit voorstel van den staatsraad aan vreesachtige beweegredenen of zwakheid gezind was toe te schrijven, dat dit in alle geval eene dwaling zou zijn, daar die voorstellen met kennis van zaken, bedaardheid en na rijp overleg waren nedergesteld, en om hen te kunnen laten beoordeelen, of dezelve met den naam van zwakheid of angstvalligheid moesten bestempeld worden, had de staatsraad hem gelast het wetgevend lichaam mededeeling te doen van de volgende protestatie, van den Pruissischen zaakgelastigde bij de Zwitsersche bondsvereeniging, tegen de bezetting van het kanton:

Bern 5 September 1833.

De ondergeteekende, zaakgelastigde van Z. M. den Koning van Pruissen bij de Zwitsersche bondsvergadering, heeft met niets minder leedwezen dan bevreemding door de dagbladen vernomen, dat eene meerderheid van op den landdag te Zurich vereenigde deputatien, in de zitting van den 3den dezer, ten gevolge van de laatste verklaring van het gouvernement van Neuchatel, een besluit moet genomen hebben, krachtens waarvan het gebied van Neufchatel, — 't welk in 1815 als souverein vorstendom, in erfelijk eigendom aan Z. M. den Koning van Pruissen toebehoorende, door alle de mogendheden erkend, en in het, op dat tijdstip, nieuw gesloten bondsverdrag getreden is, — in geval eener verdere weigering door krijgsmagt uit naam der bondsvergadering moet worden bezet, ten einde het gouvernement te noodzaken om afgevaardigden naar de voorzegde bondsvergadering af te zenden.

De ondergeteekende vermeent het van zijn pligt, op de meest ernstige wijze te protesteren tegen de uitvoering van zulk een onverwacht als ongehoord besluit, op de plegtigste wijze zich voor te behouden de regten van den Koning zijn meester, als souverein vorst van Neuchatel, en als medewaarborg van de door de groote mogendheden erkende onzijdigheid der Zwitsersche bondsvereeniging van 1815, en in het openbaar te verklaren, dat al de gevolgen van eenen zoo blijkbaren aanslag op het regt der volken en de bestaande tractaten, op diegenen moeten neerkomen, die de hand aan deszelfs ten uitvoer brenging zullen leenen.

Niettemin de hoop voedende, dat de bondstaten, na het rijpelijk overwegen van de bestaande betrekkingen, tot de uitvoering van een dergelijk besluit, welker gevolgen voor de bondsvereeniging en de staten die haar zamenstellen moeijelijk te berekenen zijn, niet zullen overgaan, zoo verzoekt de ondergeteekende aan Z. Exc. den heer *J. J. Hess*, president van het bondsbewind de tegenwoordige plegtige protestatie zonder verwijl ter kennisse te brengen van de geheele bondsvereeniging, en neemt bij deze gelegenheid waar aan Z. Exc. te herhalen.

(get.) D'OLFERS.

Eindelijk deelde de graaf *van Werdehlen* mede dat de staatsraad den vorigen avond een brief van het ministerie Z. M. (den koning van Pruissen) van den 28sten had ontvangen het volgende houdende:

» Ik heb de rapporten ontvangen, welke gij mij achtervolgelijk, den 5den, 8sten, 12den en 16den dezer gezonden hebt. Deze onderscheiden rapporten stellen, mijne heeren, in volkomen daglicht den vaderlandslievenden, wettigen en voorzigtigen gang, welken gij gehouden hebt betrekkelijk de treurige gebeurtenissen, die tegenwoordig in Zwitserland voorvallen. Te Berlijn teruggekomen haast ver ik mij 's konings hooge tevredenheid u deswegens te betuigen.»

Berlijn, 28 Augustus 1833. (get.) ANCILLON.

— Ten slotte voegde hij daarbij, dat het wetgevend ligchaam het gouvernement in al deszelfs gangen steeds had ondersteund, en de staatsraad zich verheugde, dat dezelve met het wetgevend ligchaam die tevredenheid ondervinden mogt, die een getrouw onderdaan en burger te beurt kon vallen, de goedkeuring namelijk van zijnen vorst.

Na eene daarop gevolgde vrij lange beraadslaging van het wetgevend ligchaam werd met eenparige stemmen, op een na, besloten, afgevaardigden af te zenden, en voorts de overige punten van het voorstel met eene groote meerderheid. De staatsraad, graaf van *Werdehlen*, en de heer *Terrisse* werden tot afgevaardigden gekozen.

In de zitting van den zuricher landdag van den 6den is de protestatie van wege den pruissischen zaakgelastigde ingekomen en den 7den daarop besloten, om de bezetting in allen geval te laten voortgang hebben, en de pruissische gezanten een, aan eene onafhankelijke natie passend antwoord te geven. Het inmiddels door Neuchatel genomen besluit tot het zenden van afgevaardigden hoopte men, dat de dreigende schok eener bezetting nog zou afwenden.

De kolonel *Dufour*, kommandant van het voor Neuchatel bestemde bezetting-korps, zou den 8sten des avonds zijn hoofdkwartier te Bielle, vijf uren van Neuchatel gevestigd hebben.

— Van de Boheemsche grenzen wordt van den 8sten geschreven, dat de Keizer van Oostenrijk nog tijdig genoeg van de latere aankomst van Keizer *Nikolaas* berigt had gekregen, om zijne reis naar Munchengrätz daarnaar in te rigten. Het Uhlanen-regiment *hertog Koburg* had in last gekregen naar het gemeld kasteel tot waarneming van de dienst op te trekken. Graaf *Nesselrode* was van Dresden naar Munchengrätz gereisd en zou daar den Keizer afwachten, welken men dacht dat den 9den, door zijn schoonvader, den Koning van Pruissen begeleid, aldaar zou aankomen. Onderscheiden keizerlijke russische equipagien, direct van Petersburg komende, gingen door Saxen en Bohemen op Munchengrätz, en zoowel daaruit als uit vele andere berigten, scheen het te blijken, dat Keizer *Nicolaas*, na het houden der conferentie, langs den korsten weg terstond naar Petersburg zou terugkeeren.

ENGELAND.

LONDEN, den 11den September.

Eergisteren hebben de beide Nederlandsche gevolmagtigden eene conferentie met den burggraaf *Palmerston* gehad. Men spreekt van het tijdelijk terugkeeren van den heer *Verstolk van Soelen* naar Nederland.

De dag van het vertrek der jonge koningin dona *Maria* en haar stiefmoeder de hertogin van Braganza is op maandag, den 10den bepaald; men twijfelde echter, of de vorstinnen zich dien dag zouden kunnen inschepen, dewijl zij des namiddags nog een adres van eenige te Londen gevestigde portugesche kooplieden moesten ontvangen.

In onze bladen worden verschillende bijzonderheden gevonden van de onderscheiding, met welke de Portugesche vorstinnen in Engeland in 't algemeen, en bijzonder door de koninklijke familie, gedurende haar kortstondig verblijf op Windsor zijn ontvangen; een onthaal dat zoozeer afsteekt met dat, 't welk men haar in Frankrijk, ook nadat de koningin dona *Maria* door dat gouvernement erkend was, heeft aangedaan; waarbij het dan tevens niet aan scherpe aanmerkingen ontbreekt. Volgens sommigen zou de handelwijze van Frankrijk, ten aanzien van genoemde vorstin, in verband moeten gebragt worden met hetgeen men omtrent den jongen hertog van *Leuchtenberg* heeft vermeld, en dat zij de haar aangebodene hand van den hertog van *Nemours* zou hebben afgeslagen.

Het vertrek van dona *Maria* naar Lissabon wordt alhier als een bewijs beschouwd, dat die van hoogen rade genoegzame beducht zijn, dat de maarschalk *Bourmont* in zijne onderneming tegen die hoofdstad zou slagen. Volgens een der ministeriele bladen, zouden daar ook werkelijk alhier brieven uit Lissabon tot den 1sten ontvangen zijn, volgens welke de beide noordelijke provincien Minho en Tras-Montes zich voor de jonge koningin hadden verklaard; dat van de zijde van Oporto daarop eene afdeeling constitutionele troepen zuidwaarts naar Lissabon was op marsch gegaan, en de maarschalk *Bourmont*, ten gevolge van dit een en ander, zijnen marsch tegen de hoofdstad gestaakt en zelfs teruggetrokken was. Het dagblad, dat deze tijding mededeelt, haar intusschen zelfs min of meer in twijfel trekkende, verdient dit berigt nadere bevestiging (te meer zoo men in aanmerking neemt, dat de jongste tijdingen van de bewegingen der Miguellisten, over Madrid, tot den 30sten ll., niets van dit alles houden).

— Gisteren waren genoteerd: de 3 pCt. gecons. 88$\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Ned. 2½ pCt. 48 $\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; 3 pCt. 93$\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, *den 14den September.*

pCt.	Laagste Koers.	Hoogste Koers.	Koers 4½ uur.
NEDERLAND.			
Werkel. schuld 2½	$48\frac{11}{16}$	$48\frac{7}{8}$	$48\frac{3}{4}$
Dito dito 5	$92\frac{1}{8}$	$92\frac{5}{8}$	$92\frac{1}{8}$
Uitgestelde dito			
Kansbill. dito	$21\frac{5}{8}$	$21\frac{3}{8}$	$21\frac{3}{8}$
Amort. Syndic. 4½	$85\frac{5}{8}$	$85\frac{3}{4}$	$85\frac{5}{8}$
Dito dito 3½	$70\frac{1}{8}$	$70\frac{1}{4}$	$70\frac{1}{8}$
Schatkistbiljett. 6	$101\frac{7}{8}$		
Oorlogslasten 5	$99\frac{11}{16}$	$99\frac{3}{4}$	
Leening 1831 6	102		
Handel-Maats. 4½	$93\frac{1}{2}$		
FRANKRIJK.			
Inschr. Grootb. 3			
ENGELAND.			
Dito per 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certificat. Amst. 5	$65\frac{5}{8}$	66	$65\frac{15}{16}$
Dito f 1000 3	$40\frac{7}{8}$	$41\frac{1}{4}$	$41\frac{1}{4}$
Uitges. 3 pc. Sch. 5			
Cert. Bons Lond. 5			
NAPELS.			
Certificat. L. & R. 5			
Dito Falc. & G. 5			
Leen. Lond. R. 5			
RUSLAND.			
Obl. Hope 1798 5	$100\frac{5}{8}$		
Dito dito 1828 5	$101\frac{1}{4}$		

pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
Cert. dito 1831/33 5	$91\frac{1}{4}$	$91\frac{3}{8}$	$91\frac{3}{8}$
Obl. te London 5			
Certif. te Hamb. 5			
Inschrijv. Assig. 6	$66\frac{5}{8}$	$66\frac{7}{8}$	$66\frac{5}{8}$
Certificat. dito 6	$66\frac{5}{8}$		
POLEN.			
Aand. Loot. fl. 300.			
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50.			
OOSTENRIJK.			
Dito dito f 100.			
Dito dito » 250. 4			
Metalliek 5	$91\frac{1}{8}$	$91\frac{3}{4}$	
Dito Lond. gen. 5			
Dito 2½			
Oblig. Goll & C. 5			
Dito 4			
Cert. Stadsb. dit. 2½			
Ween. Bankact. 3			
DENEMARKEN.			
Leeningte Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild.* 5	$67\frac{1}{2}$	[illegible]	
GRIEKSCHE.			
Dito te Londen. 5			

Ter effecten-societeit te Amsterdam was gisteren genoegzaam geen handel in hollandsche fondsen, en in de vreemde alleen in de Perpetuelen. — Tot de volgende prijzen zijn verhandeld Integr. 2½ pCt. 48$\frac{7}{8}$; Kansbilletten 21$\frac{3}{8}$; Spaansche perpet. 5 pCt. 66$\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$.

Ter Antwerpsche beurs van zaturdag waren genoteerd: Belg. 93$\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Metall. 95$\frac{1}{4}$; P. Loten 106; Braz. 67$\frac{1}{2}$; Sp. perpet. 66$\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$; 3 pCt. 41; Uitgestelde Nap. 86; Sicil. 94; Paris. 88$\frac{1}{2}$.

Te Weenen waren den 6den genoteerd: Metall 5 pCt. 93$\frac{1}{4}$; 4 pCt. 84$\frac{1}{4}$; Partialen 123$\frac{1}{2}$; Bankactien 1206$\frac{1}{2}$ à 1208.

Te B R E D A, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.